

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr.112 din 04.09.2019

Ministerul finanțelor al Republicii Moldova

Ministrului finanțelor,
Dnei Natalia GAVRILIȚA

Copie:
Cancelaria de Stat
Membrii CALM

PROPUNERI

pentru elaborarea obiectivelor ce vizează politica fiscală și vamală pentru anul 2020

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) salută inițiativa Ministerului Finanțelor privind prezentarea propunerilor privind elaborarea obiectivelor ce vizează politica fiscală și vamală pentru anul 2020.

CALM a elaborat propunerile în conformitate cu principiile constituționale de organizare și funcționare a APL, constatările și angajamentele internaționale recente al RM în domeniul democrației locale (recomandarea 436/04.04.2019 al Consiliului Europei - CALRCE). Precum și luând în considerație programul de guvernare și Planul său de acțiuni aprobat prin HG la 30 august 2019.

Astfel, conform Circularii Ministerului nr. 09/3-06/233 din 13/08/2019, CALM prezintă propunerile pentru elaborarea obiectivelor de politică fiscală pentru anul 2020, conform anexei în formatul solicitat.

Cu respect,
Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: V. Gîrbu, V. Rusu
experți CALM
tel. 22 35 09

Propuneri CALM pentru elaborarea obiectivelor ce vizează politica fiscală și vamală pentru anul 2020

	<i>Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare sau completare</i>	<i>Propunerile de modificare și completare</i>	<i>Expunerea explicită a motivelor și argumentul propunerilor de modificare și completare, de asemenea prezentarea impactului bugetar, după caz</i>	<i>Data intrării în vigoare</i>
	1	2	3	4
1.	Art. 280 alin. (1) din Codul fiscal nr. 1163/1997	<p>Articolul 280 alineatul (1) din Codul fiscal nr. 1163/1997 va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Cotele impozitului pe bunurile imobiliare:</p> <p>a) pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri aferente acestor bunuri); pentru garajele și terenurile pe care acestea sînt amplasate, loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele : cota minimă – 0,05% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.</p> <p>Cota concretă se stabilește anual de către autoritatea reprezentativă și deliberativă a administrației publice locale;</p> <p>a¹) pentru terenurile agricole cu construcții amplasate</p>	Acordarea dreptului APL de a stabili cota concretă a impozitului pe bunurile imobile, în dependență de situația din unitatea administrativ-teritorială respectivă, fiind propus doar un plafon minim, care ar asigura garantarea stabilității și previzibilității veniturilor bugetelor locale.	1/1/2020

		<p>pe ele: cota minimă – 0,1% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.</p> <p>Cota concretă se stabilește anual de către autoritatea reprezentativă și deliberativă a administrației publice locale;</p> <p>b) pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptînd garajele și terenurile pe care acestea sînt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele : cota minimă 0,3% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare.”.</p>		
2.	Art. 283 din Codul fiscal nr.1163/1997	<p>La articolul 283 din Codul fiscal nr. 1163/1997:</p> <p>la alineatul (1) cuvîntul „sînt” se substituie prin cuvintele „pot fi”;</p> <p>alineatele (2) și (2¹) se exclud;</p> <p>la alineatul (4) cuvîntul „sînt” se substituie prin cuvintele „pot fi”;</p> <p>articolul se completează cu un nou alineat (4¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4¹) Categoriile prevăzute de prezentul articol sunt scutite în baza deciziei autorității</p>	Impozitul pe imobil/funciar, în majoritatea țărilor UE cu un sistem de administrație publică locală dezvoltat și consolidat, reprezintă una din sursele principale ale bugetelor locale. Mai mult ca atît impozitul dat este o sursă exclusivă și integrală de <u>venit propriu</u> al bugetelor locale. Totodată. impozitul funciar nu a fost actualizat de mai mult de 20 de ani (din 1999), în pofida schimbărilor majore economice, sociale, financiare care au avut loc în RM. In	1/1/2020

		<p>deliberative și reprezentative a administrației publice locale, cu consultarea prealabilă a entităților și colectivității locale. În cazul în care pierderile de la acordarea scutirilor sunt compensate de la bugetul de stat, autoritatea respectivă este obligată să ia decizia privind acordarea scutirilor în totalitate.”.</p>	<p>rezultat, bugetele locale au fost lipsite de venituri importante. Cauza principală: politizarea excesivă și caracterul sensibil/speculativ al chestiunii oricăror ajustări ale impozitului dat la necesitățile timpului și APL. pentru De aceea, actualizarea acestui impozit local și corelarea lui cu principiile constituționale ale autonomiei local este un obiectiv necesar și prioritar. Astfel, întreaga competență și putere decizională în privința acestui impozit local urmează a fi transferată către APL deliberative. În așa fel, toată responsabilitatea legată de acest impozit local vor fi descentralizate, scoase de pe umerii centrului (parlamentarilor) și transferată către APL, care în cooperare cu colectivitatea locală vor decide modul de administrare a acestui impozit.</p>	
3.	Art. 291 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal nr.1163/1997	Articolul 291 alineatul (1) litera a) din Codul fiscal nr. 1163/1997 se expune în următoarea redacție: ”a) taxa pentru amenajarea teritoriului – venitul din vânzări”.	Schimbarea bazei impozabile pentru taxa pentru amenajarea teritoriului prin axarea pe cifra de afaceri (venituri din vânzări) și nu pe numărul mediu scriptic	1/1/2020

		<p>La taxa pentru amenajarea teritoriului din Anexa la Titlul VII din Codul fiscal nr. 1163/1997, pozițiile 1, 2 și 3 se expun în următoarea redacție:</p> <table border="1"> <tr> <td>a) Taxă pentru amenajarea teritoriului</td> <td>venitul din vânzări/cifra de afaceri</td> <td>%</td> </tr> </table>	a) Taxă pentru amenajarea teritoriului	venitul din vânzări/cifra de afaceri	%	<p>trimestrial al salariaților și/sau fondatorii întreprinderilor în cazul în care aceștia activează în întreprinderile fondate, însă nu sunt incluși în efectivul trimestrial de salariați, cum este în prezent. Mărimea taxei date va fi stabilită potrivit regulii generale privind stabilirea mărimii taxelor locale, prin decizia consiliului local, în conformitate cu principiile și criteriile stabilite în art. 297 alineatul 8</p>	
a) Taxă pentru amenajarea teritoriului	venitul din vânzări/cifra de afaceri	%					
4.	Art. 291 alin. (1) lit. e) din Codul fiscal nr.1163/1997	<p>1. La art. 291 alineatul (1), litera e) va avea următorul cuprins:</p> <p>"e) la taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii - unitățile sau suprafața unităților care, conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei, corespund activităților respective;".</p> <p>La taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii din Anexa la Titlul VII din</p>	<p>Odată ce baza impozabilă este suprafața unității de comerț, și nu unitatea de comerț, atunci și cota urmează a fi stabilită la o unitate de suprafață și nu la o unitate de comerț.</p>	1/1/2020			

		Codul fiscal nr. 1163/1997 poziția 3 cuvintele "lei anual pentru fiecare unitate de comerț și/sau de prestări servicii" se substituie cu cuvintele "lei anual pentru fiecare metru pătrat de suprafață a obiectului de comerț și/sau de prestări servicii menționată în autorizațiile/notificările/coordonările corespunzătoare eliberate de către autoritatea administrației publice competente".		
5.	Art. 295 din Codul fiscal nr.1163/1997	La art. 295 din Codul fiscal nr. 1163/1997: alineatul unic devine alineatul (1), iar cuvintele „Se scutesc” se substituie cu cuvintele „Pot fi scutite”; articolul se completează cu alineatul (11) cu următorul cuprins: „(11) Categoriile prevăzute de prezentul articol sunt scutite în baza deciziei autorității deliberative și reprezentative a administrației publice locale, cu consultarea prealabilă a entităților și colectivității locale. În cazul în care pierderile de la acordarea scutirilor sunt compensate de la bugetul de	Revizuirea modului de acordare a facilităților/scutirilor pe taxele locale prin transferarea competenței respective integral către APL, care va decide independent categoriile care pot fi scutite. Sistemul actual de facilități/scutiri stabilite unilateral de către Parlament, este unul neconstituțional, deoarece afectează direct bugetele locale care sunt lipsite de surse de venit care aparțin în exclusivitate APL și fără a li se compensa pierderile din contul bugetului de stat.	1/1/2020

		stat, autoritatea respectivă este obligată să ia decizia privind acordarea scutirilor în totalitate.”.		
6.	Art. 5 din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale	<p>Articolul 5: alineatul (1) pct. 1) după liniuța a patra se completează cu o nouă liniuță cu următorul cuprins: „- taxele pentru resursele naturale aplicate conform Codului fiscal; alineatul (5) pct. 1) liniuța a patra se modifică după cum urmează: „- taxele pentru resursele naturale aplicate conform Codului fiscal (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului);”</p>	În opinia noastră, aceste taxe trebuie incluse în categoria taxelor locale fiind încă o sursă de venit care cel puțin o parte a acestora trebuie să fie virate la bugetele locale de nivelul I. APL au de asemenea de soluționat diverse probleme în domeniul mediului, protecției acestuia, întreprinderea de acțiuni de salubritate și înverzire, etc.	1/1/2020
7.	Art. 5 din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale	<p>Articolul 5 alineatul (1): la alineatul (1): litera b) va avea următorul cuprins: „b) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice, excepție făcând bugetele satelor</p>	Creșterea autonomiei financiare și ajustarea nivelului resurselor proprii ale APL la ultimele schimbări de politici și angajamente, cu scopul consolidării bazei fiscale a autorităților publice locale.	1/1/2020

		<p>(comunelor) și ale orașelor (municipiilor) din componența unității teritoriale autonome cu statut juridic special:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pentru bugetele satelor (comunelor) și orașelor (municipiilor), cu excepția orașelor-reședință de raion (municipiilor-reședință de raion) – 100% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective; - pentru bugetele orașelor-reședință de raion – 50% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective; - pentru bugetele municipiilor-reședință de raion – 50% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;”; <p>alineatul se completează cu o nouă literă b¹), cu următorul cuprins:</p> <p>„b¹) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor juridice în mărime de 25%, excepție făcând bugetele satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor) din componența unității teritoriale</p>		
--	--	--	--	--

		<p>autonome cu statut juridic special”.</p> <p>la alineatul (5): litera b) va avea următorul cuprins: „b) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice: - pentru bugetul municipal Bălți – 50% din volumul total colectat pe teritoriul municipiului Bălți (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului); - pentru bugetul municipal Chișinău – 50% din volumul total colectat pe teritoriul municipiului Chișinău (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului);”;</p> <p>alineatul se completează cu o nouă literă b¹), cu următorul cuprins: „b¹) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor juridice în mărime de 25%;”.</p>		
8.	Art. 5 din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale	<p>Articolul 5: alineatul (1) pct. 1) se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:</p>	Se propune ca contravențiile constatate de agenții constatați pe teritoriul UAT de nivelul I respective, să meargă expres la bugetele locale. În prezent, există lacune	1/1/2020

		<p>„d¹) amenzi pentru contravențiile comise pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;</p> <p>alineatul (5) pct. 1) se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„d¹) amenzi pentru contravențiile comise pe teritoriul municipiului (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului);”.</p>	<p>importante și confuzii privind statutul contravențiilor și bugetul la care urmează a fi virate. Deseori în rezultatul contravențiilor sunt aduse daune materiale (deteriorări de diferit gen) unității administrativ – teritoriale.</p>	
9.	Art. 10 din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale	<p>Art. 10 din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Transferurile cu destinație generală se efectuează din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale, care se formează din impozitul pe venitul persoanelor fizice, nealocat sub formă de defalcări la bugetele unităților administrativ-teritoriale, pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă și 25% din impozitul pe venitul persoanelor juridice.</p>	<p>Creșterea autonomiei financiare și ajustarea nivelului resurselor proprii ale APL la ultimele schimbări de politici și angajamente, cu scopul consolidării bazei fiscale a autorităților publice locale.</p>	1/1/2020

10.	Codul fiscal nr. 1163/1997	<p>La articolul 133 alineatul (1) punctul 3) cuvintele „și controlează” se exclud.</p> <p>La articolul 156, alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale exercită, corespunzător domeniului de activitate stabilit la alin.(1), funcțiile și atribuțiile Serviciului Fiscal de Stat, prevăzute la art. 132⁴, 133 alin. (2) – (4), cu excepția emiterii actelor normative, cooperarea internațională în domeniul de administrare fiscală, constatarea infracțiunilor, domeniului insolvabilității, a modului de utilizare a dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiilor cu numerar, a mașinilor de casă și control, precum și criteriile de selectare, lista contribuabililor mari. Autoritatea administrației publice locale reprezentativă și deliberativă poate lua decizia ca unele funcții și atribuții ale serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale să fie exercitate în comun cu Serviciul Fiscal de Stat, care se aduce la</p>	Este necesar de examinat, în contextul asigurării autonomiei locale, și posibilitatea APL/serviciului de colectare a taxelor și impozitelor locale de a executa întreg spectrul de atribuții necesar. Astăzi partea ce mai importantă a atribuțiilor ce asigură achitarea impozitelor și taxelor o deține doar organul fiscal. Acest lucru este important și în contextul luptei cu economia tenebră și dezvoltarea economică locală	1/1/2020
-----	----------------------------	---	--	----------

		<p>cunoștința Directorului Serviciului Fiscal de Stat. Directorul Serviciului Fiscal de Stat are obligația de a asigura procesul respectiv, similar funcțiilor ordinare ale Serviciului.”;</p> <p>Articolul 157 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 157. Drepturile (împuternicirile) serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale</p> <p>Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale este învestit, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156 alin.(1), cu drepturile (împuternicirile) Serviciului Fiscal de Stat prevăzute la art. 134, cu excepția atribuțiilor internaționale în domeniul de administrării fiscale, inițierea lichidării întreprinderii, organizației, precum și cazul când autoritatea administrației publice locale reprezentativă și deliberativă ia decizia ca unele funcții și atribuții ale serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale să fie exercitate în comun cu Serviciul Fiscal de Stat.”.</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Articolul 158 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 158. Obligațiile serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale</p> <p>Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156 alin.(1), are obligațiile Serviciului Fiscal de Stat prevăzute la art. 136. Restituirea sumelor plătite în plus și eliberarea certificatelor privind lipsa sau existența restanțelor față de buget se exercită în colaborare cu Serviciul Fiscal de Stat.”.</p> <p>La articolul 160 alineatul (2) se exclude”.</p>		
--	--	--	--	--